

BANKALARIN SERMAYE PİYASASI FAALİYETLERİ

Yrd. Doç. Dr. Ali AYLİ*

GİRİŞ

Sermaye piyasası, orta ve uzun vadeli ödünç verilebilir fonların, menkul kıymetlerin alım satımı suretiyle tasarruf sahiplerinden yatırımcılara aktarılmasını sağlayan ortamın, başka bir ifade ile yatırımcılar, tasarruf sahipleri ve bunlar arasındaki fon akımını sağlayan aracı kurum ve bankalar, yatırım ortaklıkları ve yatırım fonları gibi aracı ve yardımcı kuruluşlardan oluşan modern finansman sisteminin adıdır¹. Bu anlamda sermaye piyasalarının amacı, tasarruf sahipleri ve yatırımcıların sermaye piyasası araçlarını güvenilir ve ekonomik bir şekilde alıp satabileceği bir finansman sistemi temin etmektir². Bu piyasalar, genel olarak, ihraç edilecek sermaye piyasası araçları ile tedavülde bulunan sermaye piyasası araçlarının alım satımının yapıldığı her iki piyasayı da ifade eder³.

2499 sayılı Ser. PK.'nda 29.04.1992 tarihinde 3794 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler sonucu, Ser. PK. m. 30'da düzenlenen sermaye piyasası faaliyetleri de genişletilmiştir. Bu düzenlemeyle sermaye piyasası faaliyetleri maddenin birinci fıkrasında yedi bend halinde sınırlı olarak aşağıdaki gibi sayılmıştır:

- a- Kurul kaydına alınacak sermaye piyasası araçlarının ihraç veya halka arz yoluyla satışına aracılık,
- b- Daha önce ihraç edilmiş olan sermaye piyasası araçlarının aracılık amacıyla alım satımı,
- c- Ekonomik ve finansal göstergelere, sermaye piyasası araçlarına, mala, kıymetli madenlere ve dövizde dayalı vadeli işlem ve opsiyon söz-

* Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

¹ Sermaye Piyasası Kanunu Gereçeleri m. 1.

² ÜNAL, Oğuz Kürşat, Aracı Kurumlar, Ankara 1997, s. 22.

³ ÜNAL, s. 28.

leşmeleri dahil her türlü türev araçlarının alım satımının yapılmasına aracılık (Yeniden Düzenleme: 15.12.1999 tarih ve 4487 sayılı Kanun m. 14 ile),

- d- Sermaye piyasası araçlarının geri alım veya satım taahhüdü ile alım satımı (Değişik: 15.12.1999 tarih ve 4487 sayılı Kanun md. 14 ile),
- e- Yatırım danışmanlığı,
- f- Portföy işletmeciliği veya yöneticiliği (Değişik: 15.12.1999 tarih ve 4487 sayılı Kanun md. 14 ile),
- g- Diğer sermaye kurumlarının faaliyetleri (Ek: 15.12.1999 tarih ve 4487 sayılı Kanun md. 14 ile).

Sermaye piyasası faaliyetlerinde bulunacak kurumların, Sermaye Piyasası Kurulu'ndan (SPK) izin almaları zorunludur. Faaliyet ve aracılık türleri itibariyle başvuru ve izin esasları Kurulca düzenlenir. Sermaye piyasası kurumlarına bir veya birden fazla faaliyet ve aracılık türü için Kurulca izin verilebilir. 30'uncu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde sayılan sermaye piyasası faaliyetleri münhasıran aracı kuruluşlarca yürütülür (Ser. PK. m. 31/1). Aracı kuruluşlardan kasıt aracı kurum ve bankalardır (Ser. PK. m. 3/i, Seri V No:46 Tebliği m. 2). Aracı kuruluşların aracılık faaliyetlerine ilişkin esaslar Kurul tarafından düzenlenir, Kurul, her bir aracılık faaliyetinin ayrı kuruluşlar tarafından yapılmasına ilişkin düzenlemeleri yapmaya yetkilidir. Aracı kuruluşlar, Kurulca belirlenecek esaslar dahilinde, izin almak şartıyla, diğer sermaye piyasası faaliyetlerinde de bulunabilirler (Ser. PK. m. 34/1).

Bankalar esasen sermaye piyasası kurumu niteliğine sahip değillerdir. Sermaye piyasası kurumlarının sayıldığı, kuruluş koşullarının düzenlendiği ve sermaye piyasasındaki faaliyetlerinin belirtildiği Ser. PK. m. 32, 33 ve 34 birlikte değerlendirildiğinde, bu sonuca varmak mümkündür. Zira, Kanunun 33. maddesinde esasen bir sermaye piyasası kurumu olan "aracı kurum"un kuruluş koşulları belirtildikten sonra, madde 34'de "Aracı Kurum ve Bankaların Faaliyet Şartları" başlığı kullanılmak suretiyle bu kurumlar birbirinden ayrı değerlendirilmiştir. Bunun nedeni, Kanunun 3. maddesiyle "aracı kuruluş" statüsü verilen bankalara da sermaye piyasasında aşağıda inceleyeceğimiz Seri V No: 46 sayılı Aracılık Faaliyetleri ve Aracı Kuruluşlara İlişkin Esaslar Tebliği'nde belirtilen sınırlı sayıdaki faaliyetlerde bulunabilme olanağının tanınmasıdır. Böyle bir düzenleme ile, Türkiye'de gelişmekte olan sermaye piyasası faaliyetlerinin "yaygın şube şebekelerine sahip olma ve yatırımcıyla zaten ilişkide olması" gerekçesiyle bankalar acılığıyla daha hızlı ve sonuç alıcı bir şekilde yürütülmesinin amaçlandığını düşünmekteyiz⁴.

⁴ Bu konuda ayrıntılı bilgi için bkz.: ÜNAL, s. 59 vd..

Bankaların sermaye piyasası faaliyetleri, Seri V No: 46 sayılı Tebliğin 5'inci maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre:

“Bankalar,

a) Daha önce ihraç edilmiş sermaye piyasası araçlarının,

1) Borsa dışında,

2) Hisse senedi işlemleri hariç olmak üzere borsada,

alım satımına aracılık,

b) Repo-ters repo,

c) Ekonomik ve finansal göstergelere, sermaye piyasası araçlarına, mala, kıymetli madenlere ve dövize dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeli dahil türev araçların dayandığı kategoriler itibarıyla ayrı ayrı ya da bütün olarak türev araçların alım satımına aracılık, faaliyetlerini yapabilirler.

Mevduat kabul etmeyen bankalar ise yukarıda sayılan faaliyetlerin yanı sıra sermaye piyasası araçlarının ihraç veya halka arz yoluyla satışına aracılık, portföy yöneticiliği ve yatırım danışmanlığı faaliyetlerini de yapabilirler.

Yukarıda sayılan bu faaliyetler, her bir faaliyet için bu Tebliğ'de ve ilgili tebliğlerde belirlenen esaslar çerçevesinde Kurul'dan yetki belgesi almak suretiyle yürütülebilir.”

İşaret ettiğimiz Seri V No: 46 sayılı Tebliğdeki bu düzenleme uyarınca bankaların sermaye piyasası faaliyetlerini; “Mevduat Kabul Etmeyen Bankalarca Yapılabilen Faaliyetler” ve “Mevduat Kabul Eden Bankalarca da Yapılabilen Faaliyetler” şeklinde tasnife tabi tutmak mümkündür.

O halde, Ser. PK. m. 30'da düzenlenen sermaye piyasası faaliyetlerinden; “Kurul kaydına alınacak sermaye piyasası araçlarının ihraç veya halka arz yoluyla satışına aracılık”, “yatırım danışmanlığı” ve “portföy yöneticiliği” faaliyetleri, münhasıran mevduat kabul etmeyen bankalarca yapılabilecektir. Ser. PK. m. 30'da belirtilen diğer faaliyetler ise, mevduat kabul etsin etmesin Kurul'dan “Yetki Belgesi” almış her banka tarafından yapılabilecektir⁵.

⁵ SPK, gerekli belgeleri hazırlayarak başvuran bankaya “Yetki Belgesi” vermişse, söz konusu banka Kurul'dan izin almış olarak sermaye piyasası faaliyetlerinde bulunabilir. Bununla beraber; SPK, bankaların aracı kurumlara nazaran daha avantajlı durumda olduğu ve mevcut durumun rekabet eşitliğini bozduğu gerekçesiyle, 15.08.1996 tarihli toplantısında aldığı kararla, Yetki Belgesi almış bankaların sermaye piyasasında faaliyet yürütebilmeleri bakımından, 02.01.1997 tarihinden itibaren uygulanmak üzere, mevcut aracı kurumlardan birini satın almak veya yetki belgelerini yeni kuracakları bir aracı kuruma devretmek gibi kanunda düzenlenmemiş ek koşullar getirmiştir. Ancak, Danıştay'ın SPK uygulamaları konusunda yürütmeyi durdurma kararı vermesi üzerine, bankalar, şu an için her hangi bir aracı kuruma ihtiyaç duymaksızın, sadece Yetki Belgesi almış olmak koşuluyla sermaye piyasasında faaliyette bulunabilmektedirler (SUMER, Ayşe, Türk Sermaye Piyasası Hukuku ve Seçilmiş Mevzuat, İstanbul 1999, s. 69; TANÖR, Reha, Halka Arz, İstanbul 2000, s. 261).

Yukarıda da değindiğimiz Seri V No: 46 sayılı Tebliğin 5. maddesindeki düzenlemeden de anlaşılacağı üzere, bankaların sermaye piyasasındaki faaliyetleri genellikle “aracılık” mahiyetindedir. Aracılık kavramı, hukuki işlem ve sözleşmelerin taraflarını bir araya getirerek anlaşmalarını, sözleşmelerin hazırlanmasını, sözleşmenin akdi ve icrasını sağlamak gayesi ile yapılan faaliyetler için kullanılmaktadır⁶. Hukukumuzda, yürütülen faaliyetin niteliğine göre aracılık: “temsilcilik”, “komisyonculuk”, “acentelik”, “tellallık”, “broker ve prodüktörlük” gibi isimler almaktadır. Ancak sermaye piyasasındaki aracılık faaliyetleri, zikrettiğimiz bu faaliyetlerden farklı ve özel mahiyettedir. Bununla beraber, özel mahiyetteki bu faaliyetlerin hukuki niteliği sermaye piyasası mevzuatında açıkça saptanmış da değildir. Belki de, sermaye piyasasındaki aracılık faaliyetlerinin çeşitliliği ve farklı özelliklere sahip olması, bunların niteliğinin belirtilmesine engel olmuştur. Dolayısıyla, her bir faaliyeti kendi şartları içinde değerlendirerek, genel hükümlerdeki benzer faaliyetlerle ilişkisi oranında bunlara bir nitelik bahşetmek ve uygun düştüğü ölçüde genel hükümlere de tabi kılmak gerekecektir⁷.

BİRİNCİ BÖLÜM

MEVDUAT KABUL ETMEYEN BANKALARCA YAPILABİLEN FAALİYETLER

Seri V No: 46 sayılı Aracılık Faaliyetleri ve Aracı Kuruluşlara İlişkin Esaslar Tebliği'nin 5'inci maddesinin 2. fıkrası gereği, sermaye piyasası araçlarının ihraç veya halka arz yoluyla satışına aracılık, portföy yöneticiliği ve yatırım danışmanlığı faaliyetlerini icra edecek bankaların, mevduat kabul etmeyen bankalar olması zorunludur.

§ 1. HALKA ARZA ARACILIK FAALİYETİ

I. Genel Olarak Aracılık Faaliyetleri

Seri V No: 46 sayılı Aracılık Faaliyetleri ve Aracı Kuruluşlara İlişkin Esaslar Tebliği m. 1/1'de tebliğin amacı belirtilirken, Ser. PK. m. 30/1/a, b ve c'de sayılan “aracılık faaliyetleri” ibaresi kullanılmakla, genellikle aracılık faaliyetleri olarak nitelendirilen⁸ (a) ve (b) bentleriyle birlikte (c) bendinde belirtilen, “ekonomik ve finansal göstergelere, sermaye piyasası araçlarına, mala, kıymetli madenlere ve dövizde dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri dahil her türlü türev araçlarının alım satımının yapılmasına aracılık faaliyetleri”nin de, bu kapsamda ele alınacağı tespit edilmiştir. Seri V No: 46

⁶ ÜNAL, s. 70.

⁷ ÜNAL, s. 71.

⁸ SUMER, *Türk Sermaye...*, s. 49.

sayılı Tebliğin amacı, bu anlamda aracılık faaliyetleri yapacak kuruluşların, kuruluş, faaliyet ve yetkilendirilmelerine ilişkin esasların belirlenmesidir (m. 1/1).

Aracılık faaliyetleri, Ser. PK. m. 30/2 ile Seri V No:46 Tebliği m. 3/1'de tarif edilmiştir. Buna göre: "Sermaye piyasasında aracılık, sermaye piyasası araçlarının yetkili kuruluşlar tarafından kendi nam ve hesabına, başkası nam ve hesabına, kendi namına başkası hesabına ticari amaçla alım satımıdır."

Bu tanımda yer alan "ticari amaç" kavramı üzerinde durmak gerekir. Acaba ticari amaç sadece kazanç sağlama gayesi midir? Böyle olduğu kabul edilirse, sahip olduğu menkul kıymeti yükselen fiyatlar nedeniyle elinden çıkaran ve alış-satış fiyatı arasındaki farktan kâr eden bir tasarruf sahibinin de aracılık yaptığının kabul edilmesi gerekir. Oysa, sermaye piyasası araçlarının alım satımını ve buna bağlı yan işleri meslek edinmiş bir kişi veya kuruluşun, mesleki fonksiyonunu yerine getirmek amacı ile alım satım yapmasını ticari amaçlı saymak daha isabetli olur⁹.

Aracılık faaliyetlerinin kapsamının ortaya konulabilmesi bakımından, sermaye piyasası araçlarının tayin ve tespiti de önem arz eder. Yukarıda aracılık faaliyetlerinin tanımı bahsinde geçen sermaye piyasası araçları nelerden ibarettir? Bu husus Ser. PK. m. 3/ b ve Seri V No:46 Tebliği m. 2 ile açıklığa kavuşturulmuştur. Buna göre:

"Sermaye piyasası araçları, menkul kıymetler ve diğer sermaye piyasası araçlarıdır."

Menkul kıymetler, Ser. PK. m. 3/b'de "ortaklık veya alacaklılık sağlayan, belli meblağı temsil eden, yatırım aracı olarak kullanılan, dönemsel gelir getiren, misli nitelikte, seri halinde çıkarılan, ibareleri aynı olan ve şartları Sermaye Piyasası Kurulu'nca belirlenen kıymetli evrak" olarak tanımlanmıştır. Ancak, kanundaki bu tanım ve tanımın ortaya çıkardığı unsurlar öğretide haklı olarak çeşitli bakımlardan eleştirilmiştir. Şöyle ki: tanımda yer alan "yatırım aracı olarak kullanılan" ibaresi yerine "yatırım aracı olarak kullanılmak üzere çıkarılan" ibaresinin kullanılması daha isabetli olurdu. Zira, menkul kıymeti yatırım amaçlı ya da başka bir amaçla kullanmak tamamen kullanıcının iradesi ile ilgili bir husustur. Yine, tanımdaki "dönemsel gelir getiren" ibaresi ile her halde "dönemsel gelir getirmeyi amaçlayan" ibaresi vurgulanmak istenmiştir. Çünkü, her zaman için gelir mümkün olmayabilir ve gelir söz konusu ise ancak ödeme yapılabilir. Ayrıca, kıymetli evraka ilişkin asli şartların TTK ile belirlenmiş olması ve menkul kıymet niteliğindeki kıymetli evrakın sadece SPK. tarafından çıkarılanlardan iba-

⁹ **MANAVGAT, Çağlar**, *Sermaye Piyasasında Aracı Kurumlar*, Ankara 1991, s. 63-64; **BERZEK, Ayşe**, "Sermaye Piyasasında Aracılık Faaliyeti", Prof.Dr. Reha Poroy'a Armağan, İstanbul 1995, s. 54.

ret olmamasından dolayı, menkul kıymet sayılabılme şartlarının kurulca belirlenmesi hususu da eleştirilmiştir. Bu eleştiriler ışığında, *menkul kıymet*, “ortaklık veya alacaklılık hakkı sağlayan, belli bir bedeli temsil eden, dönemsel gelir getirmeyi amaçlayan, misli nitelikte, yatırım aracı olarak kullanılmak üzere çıkarılan kıymetli evrak” olarak tanımlanmaktadır¹⁰.

Menkul kıymetlere örnek kabilinden hisse senetleri, ilmühaberler, tahviller, banka bonoları, banka garantili bonolar, varlığa dayalı menkul kıymetler, finansman bonoları, gayrimenkul sertifikaları, intifa senetleri, ipotekli borç senedi, irat senedi, yatırım fonu katılma belgesi, kar ve zarar ortaklığı belgesi, oydan yoksun hisse senetleri, gelir ortaklığı senedi, kupon ve talonlar gibi, kamu hukuku tüzel kişileri veya özel hukuk tüzel kişileri tarafından ortaklık ve alacak haklarını temsil etmek üzere nakit veya ayın karşılığı çıkarılan (ihraç edilen) yahut kişisel alacakları güvence altına almak için düzenlenen kıymetli evrak türlerini belirtmek mümkündür¹¹. Kambyo senedi niteliğinde olan ancak yatırım amacı taşımayan çek, poliçe, bono ile mevduat sertifikaları menkul kıymetlerin dışındadır (Ser.PK. m. 3/b/son).

Menkul kıymetler dışında kalan ve şartları Kurulca belirlenen (Opsiyon sözleşmeleri, vadeli işlem sözleşmeleri gibi) evraklar da sermaye piyasası mevzuatınca, sermaye piyasası araçları olarak kabul edilmektedirler (Ser.PK. m. 3/b/son).

II. Bankaların Faaliyete Geçiş Şartları

Bankalar, aracılık faaliyetlerinde bulunabilme hususunda, SPK’ndan gerekli izni alabilmek için Seri V No: 46 tebliğinde öngörülen genel şartları ve faaliyet konularına ilişkin özel şartları yerine getirmelidir. Ayrıca faaliyetlerini belirlenen esaslara uygun şekilde yürütülecek nitelik ve yeterlilikte olduklarının SPK’nca kabulü gerekir (Seri V No: 46 sayılı Tebliği m. 5/3, m. 9).

İlgili tebliğin 9. maddesinde belirtilen genel şartlardan bankaları ilgilendirenler, son fıkra gereği (e) ve (j) bendleri olup, (d) ve (f) bendi hükümleri ise tercih edilen faaliyet konularına göre kurulmuş hizmet birimlerinde çalışan yönetici ve ihtisas personeli için aranır. Buna göre:

“(d) Ortak, yönetici, ihtisas personeli ile müfettiş ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu uyarınca atanan denetçilerinin,

¹⁰ Eleştiri, tanım ve unsurlar hakkında bkz.: **ÜLGEN/HELVACI/KENDİGELEN/KAYA**, *Kıymetli Evrak Hukuku (Ders Kitabı)*, İstanbul 2005, s. 21 vd..

¹¹ **BAHTİYAR, Mehmet**, *Kıymetli Evrak Hukuku*, İstanbul-Ekim 2003, s. 16; **TEKİL, Fahiman**, *Anonim Şirketler Hukuku*, İstanbul 1998, s. 416; *Menkul kıymet türleri ve açıklamaları için bkz.: ÜLGEN/HELVACI/KENDİGELEN/KAYA*, s. 24 vd.; **ÖZTAN**, bunların dışında deniz öduncü senedi (TTK m. 1163-1166) ile sigorta poliçesini (TTK m. 1265-1267) de menkul kıymetler arasında saymaktadır (**ÖZTAN, Fırat**, *Kıymetli Evrak Hukuku*, Ankara 2001, s. 37.).

1) Sermaye piyasası mevzuatı, 4389 sayılı Bankalar Kanunu, 4208 sayılı Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair Kanun ile ödünç para verme işleri hakkında mevzuata aykırılıktan ve/veya taksirli suçlar hariç olmak üzere affa uğramış olsalar dahi ağır hapis veya 5 yıldan fazla hapis yahut zimmet, nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları; resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma veya Devlet sırlarını açığa vurma, vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarından dolayı hüküm giymemiş olması,

2) Kanun'un 33 üncü maddesinin (f) bendinde kurucular için aranan şartı taşıması,

3) Faaliyet yetki belgelerinden biri veya birden fazlası Kurul'ca iptal edilmiş yahut borsa üyeliğinden sürekli olarak çıkarılmış kuruluşlarda, bu müeyyideyi gerektiren olayda sorumluluğu bulunan kişilerden olmaması,

4) Ödeme Güçlüğü İçinde Bulunan Bankerlerin İşlemleri Hakkında 35 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve eklerine göre kendileri veya ortağı olduğu kuruluşlar hakkında tasfiye kararı verilmemiş olması,

5) (Ek: Seri: V, No: 49 sayılı Tebliğ ile) Kanun'un 46 ncı maddesinin (i) bendi uyarınca işlem yasaklı olmaması (Bu şart ortaklar için kuruluş ve pay devirlerinde aranır), gerekir.

Aracı kurumların sermayesinin %10'una veya daha fazlasına sahip tüzel kişilerin %10'dan fazla paya sahip ortaklarının da bu bentte belirtilen nitelikleri haiz olmaları gerekir.

Bu kişiler için sermaye piyasası mevzuatına aykırılıktan veya bu maddenin (d) bendinin 1 numaralı alt bendinde belirtilen diğer fiillerden dolayı suç duyurusunda bulunulması halinde, isnad edilen suçun ağırlığı dikkate alınarak, değerlendirilecek olan tüm faaliyet yetki belgesi, izin belgesi, ortaklık yapısı değişikliği ve merkez dışı örgüt açma başvuruları bu işlemin sonuçlanmasına kadar ertelenebilir.

(e) Tercih edilen faaliyet konularına uygun hizmet birimlerinin kurulmuş, bu birimler için yeterli personel kadrosunun oluşturulmuş, faaliyet konularına uygun sağlıklı bir yönetim, Kurul'ca yapılan düzenlemelere uygun muhasebe kayıt, bilgi ve belge sistemi ile düzenli iş akışı ve haberleşmeyi sağlayacak yeterli bir organizasyonun kurulmuş, teknik donanımın sağlanmış, bu Tebliğ'in 32 nci maddesindeki esaslara uygun bir iç kontrol ve denetim sisteminin kurulmuş, personelin buna uygun görev tanımları ile yetki ve sorumluluklarının belirlenmiş ve kurum uhdesinde bulunacak nakit ve kıymetli evrak ile diğer bütün varlıkların asgari yangın ve hırsızlık rizikolarına karşı sigorta ettirilerek bu konuda gerekli diğer güvenlik önlemlerinin alınmış olması gerekir. Taşınma imkansızlıkları ya da genişleyememe

gibi sorunların ortaya çıkması halinde, aracı kurumlar müşterilerine doğru-
dan hizmet verilen birimler dışındaki birimlerini, işletme bütünlüğünü boz-
mayacak şekilde merkez binası ile aynı mahalde olmak ve bir taneden faz-
la olmamak kaydıyla ve Kurul'a bilgi vermek suretiyle ek hizmet binasına
taşıyabilirler.

Ayrıca bankaların merkez birimleri dışında, yetkili oldukları faaliyet
konuları kapsamında olmak kaydıyla diğer şubeleri nezdinde veya şubele-
rinden ayrı olarak bünyelerinde oluşturacakları alt birimler ile merkez bi-
rimleri arasında sürekli iletişimi, bilgi ve belge akışı ile işletme bütünlüğü
sağlayacak bir organizasyonu, kayıt ve belge düzenini kurmaları, söz konu-
su alt birimler için yeterli mekan ve teknik donanım ile yeterli sayıda ve ni-
telikte personeli sağlamaları ve yöneticiler ile ihtisas personelinin bu mad-
denin (d) bendinde sayılan şartları haiz olması zorunludur.

(f) Aracı kurum yöneticiler; yönetim kurulu üyeleri, genel müdür, genel
müdür yardımcıları ve aracı kurum bünyesinde bulunan birimlerin yöneti-
minden sorumlu olan kişileri, ihtisas personeli ise aracı kurum bünyesinde
bulunan birimlerin yönetiminden sorumlu kişilere bağlı olarak çalışan müş-
teri temsilcisi, borsa üye temsilcisi, kurumsal finansman uzmanı, portföy
yöneticisi, yatırım danışmanı ile yaptıkları iş itibarıyla benzer sorumluluğu
taşıyan diğer kişileri ifade eder.

Yürütecekleri faaliyetlere göre mevzuatta farklı eğitim ve mesleki tec-
rübe şartları öngörülmediği takdirde yönetim kurulu üyeleri hariç olmak
üzere aracı kurum yöneticilerinin 4 yıllık lisans eğitimi veren kurumlardan,
ihtisas personelinin ise en az liseden mezun olmaları gerekir.

(Değişik: Seri: V, No: 50 sayılı Tebliğ ile) Genel müdürün münhasıran
bu görev için istihdam edilmiş olması, genel müdür ve genel müdür yardımcılarının mali piyasalar veya işletmecilik alanlarında en az 7 yıllık mesleki
tecrübeye veya Kurulun lisanslamaya ilişkin düzenlemeleri uyarınca Ser-
maye Piyasası Faaliyetleri İleri Düzey Lisans Belgesine sahip olması gere-
kir. Genel müdürlük görevine 6 aydan fazla vekalet edilemez.

Kurul'un lisanslamaya ilişkin düzenlemeleri uyarınca aracı kuruluşlar-
da çalışan yönetici ve ihtisas personelinin mesleki yeterliliklerini gösterir li-
sans belgesine sahip olmaları zorunludur.

(j) Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği'ne üye olmak
üzere başvurmuş olmaları ve Yatırımcıları Koruma Fonu'na katılmış olma-
ları zorunludur."

Faaliyet konularına ilişkin özel şartlar ise her bir faaliyetin düzenlen-
diği bölümde ayrıca belirtilmiştir. Buna göre, halka arza aracılık faaliyetin-
de bulunmak isteyen mevduat kabul etmeyen bankalar, bünyelerinde, hal-
ka arza aracılık işlemlerini yürütebilecek, 4 yıllık lisans eğitimi veren ku-
rumlardan mezun, Kurul'un lisanslamaya ilişkin düzenlemeleri uyarınca